

Organizační řád soutěží a přehlídek základních uměleckých škol

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydává podle §3, odst. 4, písm. b) vyhlášky MŠMT ČR č. 431/1992 Sb., o organizaci a financování soutěží a přehlídek žáků předškolních zařízení, škol a školských zařízení, ve znění pozdějších předpisů, tento Organizační řád soutěží základních uměleckých škol:

Část první

Základní ustanovení

Čl. 1

Cíl soutěží a přehlídek

1. Cílem soutěží a přehlídek (dále jen „soutěží“) určených pro žáky základních uměleckých škol (dále jen „ZUŠ“) je:
 - a) rozvoj a podpora cílevědomé a systematické výchovně vzdělávací práce s talentovanými žáky,
 - b) napomáhat vyhledávání výjimečně talentovaných žáků, vést je k samostatnému a tvořivému přístupu,
 - c) porovnávání výsledků studia,
 - d) co nejširší výměna zkušeností, profesionálních kontaktů, informací a inspirace na krajské a celorepublikové úrovni.
2. Soutěže vytvářejí pro žáky i pedagogy prostor pro sebereflexi a zvyšování náročnosti vůči sobě, což napomáhá růstu a rozvoji pedagogických a uměleckých osobností.

Čl. 2

Charakter soutěží

1. Soutěže jsou vyhlašovány pouze pro žáky ZUŠ, které jsou zařazeny do sítě škol. Účast v soutěžích je dobrovolná a je ponechána na zodpovědnosti učitele, ředitele a umělecké rady školy.
2. Soutěže se konají každoročně v pravidelných tříletých cyklech formou školních, okresních krajských a ústředních kol, obvykle v této oborové a předmětové skladbě:
 - a) Komorní hra; Dechové orchestry; Taneční a jazzové orchestry; Literárně-dramatický obor;
 - b) Hra na klavír; Hra na smyčcové nástroje; Hra na kytaru (sólo, komorní hra), hudební skladba; Hra na akordeon (sólo, soubory a orchestry); Výtvarný obor;
 - c) Hra na lidové nástroje (sólo), komorní a souborová hra lidových nástrojů; Sólový a komorní zpěv; Hra na dechové nástroje, hra na bicí nástroje (sólo); Hra houslových a smyčcových souborů, hra žákovských orchestrů; Taneční obor.Vyhlášení konkrétní oborové skladby je v kompetenci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstva“). Konkrétní oborová skladba je pro každý školní rok zveřejňována ve Věstníku MŠMT.

3. Soutěže mají bezprostřední návaznost na obsah výuky v ZUŠ. Účast žáka i učitele na soutěži či na akci se soutěží přímo související je považována za součást výchovně vzdělávací činnosti.

Čl. 3

Podmínky účasti v soutěžích

1. Žák se soutěže účastní dobrovolně, vedení školy a učitel hlavního oboru mu pro soutěž vytvoří vhodné podmínky. Za účast v soutěži žák není klasifikován.
2. Soutěže se nemohou zúčastnit absolventi a studující profesionálních škol, např. konzervatoří, víceletých gymnázií s hudebním zaměřením, středních i vysokých uměleckých škol a pedagogických fakult, pro něž je hra na nástroj hlavním studijním oborem s maturitní nebo státní zkouškou.
3. Učitelé ZUŠ se mohou soutěže zúčastnit aktivně pouze jako korepetitoři sólových vystoupení, dirigenti, sbormistři, režiséři nebo choreografové. Je nepřipustné, aby dirigenti a sbormistři hráli po dobu soutěžního vystoupení na hudební nástroj.
4. Soutěžní repertoár musí svým obsahem odpovídat podmínkám obsaženým ve Vyhlášení soutěží. Repertoár již nesmí být od školního kola měněn.
5. Soutěžní podmínky pro příslušný školní rok v určených soutěžních disciplínách vydává ministerstvo ve Vyhlášení soutěží prostřednictvím odborů školství krajských úřadů na základě návrhů předsedů jednotlivých předmětových sekcí Ústřední umělecké rady základních uměleckých škol (dále jen „sekcí ÚUR ZUŠ“), vždy však nejpozději do 20. června. Soutěžní podmínky jsou závazné pro všechny účastníky, v případě jejich nedodržení bude soutěžní výkon diskvalifikován .

Čl. 4

Vyhlašovatel a pořadatelé soutěží

1. Vyhašovatelem soutěží ZUŠ je ministerstvo. Při přípravě a organizaci spolupracuje s ÚUR ZUŠ, s pořadateli soutěží, kteří jsou ministerstvem pověřeni k uspořádání ústředních kol a příslušnými odbory školství při krajských úřadech. Při organizaci a financování soutěží se zúčastněné subjekty řídí vyhláškami č. 431/1992 Sb., o organizaci a financování soutěží a přehlídek žáků předškolních zařízení, škol a školských zařízení a č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách, ve znění pozdějších předpisů.
2. Pořadatelé soutěží ZUŠ a garanty jednotlivých soutěžních kol jsou:
 - a) na úrovni školního kola vedení pořadající školy ve spolupráci s uměleckou radou školy nebo vedoucími příslušných předmětových komisí školy,
 - b) na úrovni okresního kola vedení pořadající školy ve spolupráci se členy okresních sekcí ÚUR ZUŠ a zúčastněnými školami,
 - c) na úrovni krajského kola pověřený ředitel pořadající školy ve spolupráci s předsedy krajských sekcí ÚUR ZUŠ,
 - d) finanční prostředky k zabezpečení okresních a krajských kol poskytnou školám odbory školství krajských úřadů nebo jiné, ministerstvem k tomu pověřené organizace,
 - e) na úrovni ústředního kola soutěže ministerstvem pověřený ředitel pořadající ZUŠ (nebo

jiné organizace) ve spolupráci se členy ÚUR ZUŠ. Finanční prostředky obdrží pořadatel od ministerstva formou zúčtovatelné zálohy, v souladu s vyhláškou MF č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu ČR, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 5 Činnost sekcí ÚUR ZUŠ

1. Jednotlivé sekce ÚUR ZUŠ zodpovídají za:
 - a) vypracování podkladů textu Vyhlášení soutěží pro následující školní rok a jejich předání pracovníkům ministerstva do 30. dubna,
 - b) včasné předání jmenného seznamu úspěšných žáků nebo souborů navržených k postupu do vyšších kol soutěže předsedovi příslušné sekce umělecké rady ZUŠ nebo organizátorovi soutěže v odpovídající kvalitě a v souladu se soutěžními podmínkami,
 - c) návrhy ke jmenování odborné poroty,
 - d) předávání podnětů vedoucích ke zlepšování průběhu soutěží, včetně závěrečného zhodnocení aktuálního ročníku.
2. Sekce ÚUR ZUŠ jsou svolávány ministerstvem nebo předsedou podle potřeby, zpravidla však 2 - 3x ročně. Při jednáních k uspořádání ústředních kol soutěží jsou přítomni zpravidla: členové sekcí ÚUR ZUŠ, zástupce ministerstva, vedení školy nebo organizace pořádající celostátní kolo soutěže, popř. inspektoři ČŠI a další přizvaní odborníci.
2. Působení v sekcích ÚUR ZUŠ a pravidelné organizační a odborné zajišťování soutěží, se považují za pedagogicky a společensky významné aktivity učitelů a ostatních odborných pracovníků. Vedení školy vytvoří pro jejich činnost optimální podmínky.
- 3.

Část druhá

Čl. 6 Organizace a průběh soutěží

1. Soutěže jednotlivých oborů ZUŠ jsou zpravidla čtyřkolové: školní, okresní, krajské a ústřední. S ohledem na počet účastníků je možné upravit počet kol podle Vyhlášení soutěží.
2. Ve všech kolech se soutěží v kategoriích podle věku soutěžících. Ve výjimečných případech se žák může zúčastnit i soutěže v některé z věkově vyšších kategorií. Kategorie pro kolektivy jsou stanoveny podle průměrného věku žáků nebo podle věkové hranice vymezené sekcemi ÚUR ZUŠ ve Vyhlášení soutěží.
3. Za výběr soutěžících či rozsah kolekcí výtvarných prací pro okresní kola odpovídá především ředitel vysílající školy pro další kola předsedové porot spolu s předsedy sekcí ÚUR ZUŠ.
4. Termíny jednotlivých soutěžních kol se stanoví vždy v koordinaci s organizátory ostatních soutěží v ČR po dohodě vyhlášovatele s předsedy sekcí ÚUR ZUŠ a pořadatelem soutěže. Pokud při vyhlášení soutěží není stanoveno jinak, je vhodné, aby byla ukončena školní

kola nejpozději do konce ledna, okresní kola do konce února a krajská kola do konce března.

5. Přihláška - průvodní list každého účastníka nebo účastníků soutěže musí obsahovat:
 - a) jmenný seznam soutěžících s uvedením oboru, kategorie v příslušném školním roce,
 - b) osobní údaje - celé jméno a příjmení, datum narození, rodné číslo, přesná adresa vysílající školy, PSČ a telefon (příp. Fax a E-mail),
 - c) soutěžní repertoár - jméno a příjmení skladatele, název skladby a její čistá minutáž,
 - d) jméno a příjmení učitelů, klavíristů - korepetitorů a dirigentů, jméno ředitele, razítko školy a podpis ředitele,
 - e) u soutěže výtvarného oboru musí být řada výtvarných prací, výtvarný projekt, popřípadě jednotlivé práce, opatřeny základními údaji (jméno, příjmení a věk žáka, adresa školy, jméno učitele, název práce nebo projektu, razítko školy a jméno a podpis ředitele),
 - f) u soutěžících, hrajících v orchestrech musí ředitel vysílající školy vyplnit řádně součást přihlášky B, ve které se dokladuje škola, kterou jednotliví hráči studují (viz článek 3 odst.2),
 - g) soutěžící, jejichž přihlášky - průvodní listy neodpovídají soutěžnímu řádu, budou ze soutěže vyřazeni.
6. Přihláška - průvodní list účastníka soutěže je součástí přílohy Vyhlášení soutěží. Za pravdivost údajů a jeho řádné vyplnění psacím strojem odpovídá ředitel vysílající ZUŠ. Podle průvodních listů jsou pořizovány seznamy soutěžících a jejich zařazování do kategorií. Průvodní listy zároveň slouží jako podklady pro práci tajemníků odborných porot.
7. V hudebním oboru je podmínkou pro postup soutěžícího do vyššího kola, s výjimkou ustanovení odst. 1 čl. 6, absolvování nižšího kola s odpovídajícím umístěním. Z nižšího kola do vyššího až po ústřední kolo postupuje zpravidla jeden soutěžící nebo soubor, který ve své kategorii získal první cenu (tj. nejméně 21 bodů a více). Pokud získá první cenu více účastníků, rozhodne o jejich postupu do dalšího kola odborná porota.
8. V tanečním a literárně-dramatickém oboru postupují jednotlivci nebo kolektivy na základě doporučení příslušných odborných porot. Ve výtvarném oboru vybírá kolekci prací pro další postup odborná porota podle výsledků hlasování, stejně tak při výběru hudebních skladeb vytvořených žáky a slovesných prací žáků literárně-dramatického oboru.
9. O časovém rozpisu jednotlivých soutěžních výkonů se rozhodne losováním nebo dohodou, které zajistí organizátor se soutěžícími nejméně půl hodiny před zahájením soutěže. Čas a místo losování musí být soutěžícím řádně oznámeno. Nedostaví-li se soutěžící k losování včas, bude pro něho pořadí vylosováno. Pokud se soutěžící nedostaví z vážného důvodu k soutěžnímu vystoupení v určenou dobu, bude jeho vystoupení zařazeno pouze se souhlasem poroty na konci soutěže příslušné kategorie.
10. Požadavek hry soutěžního repertoáru z paměti se stane povinným, bude-li uveden ve Vyhlášení soutěží. Pořadí prováděných soutěžních skladeb je libovolné.
11. Do délky soutěžního výkonu se započítává pouze čas hudebního výkonu. V případě překročení daného časového limitu soutěžního vystoupení má předseda poroty právo přerušit výkon soutěžícího. Na překročení časového limitu upozorní předsedu poroty tajemník poroty.

12. V případě nedodržení některé z podmínek obsažených ve Vyhlášení soutěží nebo Organizačním řádu, může být žák nebo soubor rozhodnutím odborné poroty ze soutěže vyloučen (i dodatečně). O případném vyřazení ze soutěže by měl být soutěžící informován ještě před zahájením příslušného kola soutěže .
13. Pokud má soutěžící výhrady k regulérnosti průběhu soutěže, má právo odvolat se u předsedy příslušné odborné poroty. Sporné problémy řeší předseda poroty ve spolupráci s předsedou sekce ÚUR ZUŠ, ředitelem pořádající školy nebo jiné, k tomu pověřené organizace, dále se zástupcem vyhlášovatele soutěže nebo inspektorem ČŠI.
14. Součástí ústředního kola je krátký rozborový a hodnotící seminář pro pedagogy za účasti všech členů poroty a předsedy sekce ÚUR ZUŠ. Všechna soutěžní vystoupení, výstavy i koncerty vítězů jsou přístupné veřejnosti.
15. Za převzetí ceny nebo diplomu při vyhlášení vítězů odpovídá vysílající škola.
16. Úspěšní soutěžící ústředního kola vystoupí na koncertu vítězů s programem, který s ohledem na celkovou dramaturgii koncertu stanoví odborná porota. Ústřední kolo výtvarného oboru je zakončeno výstavou nejúspěšnějších prací spojenou s hodnotícím seminářem.
17. Organizátor ústředního kola předá vyhlášovateli soutěže přehled všech soutěžících, výsledkovou listinu s adresami škol a hodnotící zprávu předsedy poroty.

Čl. 7

Odborná porota

1. Soutěžní vystoupení a výtvarné práce žáků hodnotí 5 - 7 členná odborná porota. V okresním a krajském kole soutěže je porota jmenována ředitelem pořádající školy, v ústředním kole ministerstvem, pokaždé na návrh předsedů příslušných sekcí ÚUR ZUŠ.
2. Porota je složena z pedagogů ZUŠ, konzervatoří, středních nebo vysokých uměleckých škol a výkonných umělců. V každé porotě ústředního kola by měl být přítomen nejméně jeden pedagog konzervatoře (střední nebo vysoké umělecké školy).
3. Práci poroty řídí její předseda, který informuje soutěžící a veřejnost o rozhodnutí poroty.
4. Ředitel školy nebo organizace pořádající okresní, krajské nebo ústřední kolo soutěže určí tajemníka poroty. Tajemník nemá bodovací právo, náplň jeho práce má organizační charakter.
5. Členové poroty jsou organizátorem soutěže nebo předsedou sekce ÚUR ZUŠ seznámeni s Organizačním řádem a Vyhlášením soutěží a jsou povinni se jimi řídit. Porota zodpovídá za dodržení soutěžních podmínek platných pro příslušný školní rok a garantuje plnou objektivitu hodnocení a regulérnost průběhu soutěže. Rozhodnutí poroty je konečné a neměnné.

6. Úkolem poroty je vyslechnout, posoudit a ocenit výkony všech soutěžících, a to v rozsahu stanoveném podmínkami ve Vyhlášení soutěží. Do vlastního průběhu soutěžních vystoupení, s výjimkou ustanovení čl. 6, odst. 16, přímo nezasahuje.
7. Soutěžní výkony porotci bodují od 1 do 25 bodů:
1 - 5 nevyhovující výkon, 6 - 10 slabý výkon, 11 - 15 průměrný výkon, 16 - 20 velmi dobrý výkon, 21 - 25 vynikající výkon.
Dělení bodů jednotlivých porotců na poloviny nebo desetiny je nepřípustné. Hodnocením doporučujícím postup soutěžícího do dalšího kola je udělení 21 bodů a výše.
V případě, že při soutěži tanečního, výtvarného nebo literárně-dramatického oboru nebude bodováno, musí být způsob hodnocení přesně stanoven ve Vyhlášení soutěží.
8. Porotce nehodnotí ani neboduje vlastní žáky nebo své příbuzné. V krajském a ústředním kole porotce neboduje žáky školy, v níž vyučuje. Za dodržování těchto zásad odpovídá tajemník poroty.
9. Soutěžní vystoupení může probíhat pouze za přítomnosti všech členů poroty.
10. Je nepřípustné, aby porotce ovlivňoval v průběhu soutěžního vystoupení jakýmkoliv způsobem ostatní porotce.
11. Bodovací lístky se odevzdají tajemníkovi poroty až po ukončení příslušné kategorie nebo podle dohody poroty. Každý bodovací lístek potvrdí členové poroty svým podpisem. Bodovací lístky se mohou nahradit bodovacími archy pro příslušnou kategorii.
12. Omylem napsané body může porotce škrtnout, napsat nové body s poznámkou „opraveno“, avšak pouze před odevzdáním bodovacího lístku. Jakékoliv dodatečné opravy po odevzdání lístku porotcem nejsou dovoleny.
13. Porotce má právo po skončení jedné kategorie ověřit si správnost svých bodů v celkovém přehledu bodování.
14. Tajemník poroty je povinen upozornit předsedu poroty, jestliže se bodování jednotlivých porotců liší o více jak 5 bodů. Dotyčný porotce je povinen své bodování zdůvodnit. V případě neuspokojivého vysvětlení může porota jednomyslným rozhodnutím jeho body anulovat.
15. V případě sedmičlenné poroty se kvůli dosažení průměrné střední hodnoty výsledku škrtnají nejvyšší a nejnižší body. Součet získaných bodů se dělí počtem bodujících porotců, dosažený průměr bodů se vypočítává na dvě desetinná místa. Porota může pověřit dva své členy, aby ověřili správnost propočtu bodových průměrů.
16. Bodování jednotlivých členů poroty se nezveřejňují. Tajemník poroty zapisuje získané body do souhrnné tabulky, vypočítává celkový výsledek a předává jej předsedovi poroty.
17. Teprve na základě dosažených bodových průměrů a na základě diskuse nebo hlasování o bodových výsledcích porota rozhodne po ukončení každé kategorie o umístění a udělení cen. V případě rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedy. Porota dále určí skladby a jejich pořadí pro koncert vítězů, předseda poroty podepíše výsledkovou listinu soutěže, kterou pořadatel vyvěsí na viditelném místě.

18. Porota může udělit 1., 2. nebo 3. cenu i čestné uznání jednomu i více soutěžícím v jednotlivé kategorii (s ohledem na § 5 odst. 4 vyhlášky č. 182/1998 Sb., kterou se mění vyhláška MŠMT ČR č. 431/1992 Sb., o organizaci a financování soutěží). Rovněž může vyhlásit jednoho, výjimečně až dva „Laureáty celostátního kola soutěže ZUŠ“. Za další pozoruhodné výkony může být uděleno čestné uznání nebo jiná zvláštní ocenění učitelům, korepetitorům nebo školám. Nedosahuje-li výkon žádoucí úrovně a soutěžící nezíská potřebné hodnocení, nemusí porota stanovit umístění nebo udělit cenu. V případě, že porota u soutěží nehudebních oborů neuděluje pořadí, stanoví se kritéria hodnocení ve Vyhlášení soutěží, případně se uvede, co bude odbornou porotou hodnoceno.
19. Ze všech jednání a rozhodnutí poroty vypracuje tajemník protokol, který podepíše předseda poroty. Protokoly a průvodní listy účastníků jsou pořadatelskou školou archivovány ve stanovených skartačních lhůtách.
20. Jednání poroty jsou neveřejná, výstupem jsou výsledky a protokol. Zasedání se mohou zúčastnit pouze organizátoři soutěže, zástupce vyhlášovatele, odborní inspektoři ČŠI a předseda příslušné sekce ÚUR ZUŠ, avšak bez práva zasahovat do rozhodování poroty. Každý člen poroty je povinen účastnit se osobně všech jednání. Porotci i další přítomné osoby jsou povinni zachovávat o výsledcích jednání mlčenlivost. Poruší-li toto ustanovení, mohou být předsedou poroty z jednání vyloučeni. Dopustí-li se takového jednání předseda poroty, může být odvolán zástupcem vyhlášovatele, předsedou příslušné sekce ÚUR ZUŠ nebo pověřeným organizátorem soutěže.
21. Po ukončení ústředního kola soutěže vypracuje předseda poroty ve spolupráci s předsedou sekce ÚUR ZUŠ krátké zhodnocení soutěže jako podklad pro zlepšení práce jednotlivého oboru a zúčastní se hodnotícího semináře pro pedagogy (viz čl. 6 odst. 14). Organizátor soutěže poskytne hodnotící zprávu s výsledkovou listinou vyhlášovateli soutěže.

Část třetí

Čl. 8

Bezpečnost a hygiena práce při soutěžích

1. Při činnosti, která souvisí s účastí žáků v soutěži, je nutné důsledně dodržovat všechna bezpečnostní a hygienická všeobecně platná opatření při práci s dětmi včetně pokynů stanovených organizátorem soutěže.

Čl. 9

Závěrečné ustanovení

Organizační řád soutěží základních uměleckých škol nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2002 (č.j. 14.535/2002-22 ze dne 8. 3. 2002, Věstník ... MŠMT), čímž pozbyl platnost Organizační řád ze dne 3.11.1998 č.j. 30 359/98-22.